

Brüssel, 11. detsember 2017
(OR. en)

15638/17

ENFOCUSTOM 280
UD 304
SAN 463
DROIPEN 189
COPEN 413
FISC 356

MENETLUSTE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	7. detsember 2017
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	11761/3/17 REV3
Teema:	Nõukogu järeldused ebaseadusliku tubakatoodete kaubanduse vastase võitluse hoogustamise kohta ELis – Nõukogu järeldused (7. detsember 2017)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused ebaseadusliku tubakatoodete kaubanduse vastase võitluse hoogustamise kohta ELis, mille nõukogu võttis vastu 7. detsembril 2017 toimunud 3584. istungil.

NÕUKOGU JÄRELDUSED
EBASEADUSLIKU TUBAKATOODETE KAUBANDUSE VASTASE VÕITLUSE
HOOGUSTAMISE KOHTA ELis

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

TERVITADES komisjoni „tubaka rakendamisaruande“¹ eduaruannet komisjoni teatisele lisatud tegevuskava rakendamise ja täitmise kohta;

TUNDES SUURT MURET ebaseadusliku tubakatoode turu mahu pärast Euroopa Liidus, millest ülekaaluka osa moodustavad ebaseaduslikult toodetud või müüdavad sigaretid, ning vesipiibutubaka ja muude tubakatoode üha suuremas mahus ebaseadusliku müümise pärast;

VÕTTES ARVESSE kõnealuse ebaseadusliku kaubanduse suurt negatiivset finantsmõju ELi ja liikmesriikide eelarvele, samuti selle märkimisväärset negatiivset mõju tervisekaitsele ja õigusriigi põhimõttele;

TUNDES SUURT MURET selle pärast, et organiseeritud kuritegelikud rühmitused tegutsevad väga aktiivselt tubakatoode salakaubaveoga, ning likvideeritud ebaseaduslike tootmiskohtade üha suureneva arvu pärast ELis;

¹ 9319/17

TULETADES MEELDE prioriteete ja ülesandeid, mis on sätestatud sellistes strateegilistes dokumentides nagu Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegia (2015–2020)², nõukogu järeldused ELi prioriteetide kehtestamise kohta võitluseks organiseeritud ja raske rahvusvahelise kuritegevusega aastatel 2018–2021, mille kohaselt kuuluvad aktsiisipettused kuritegevusvastase võitluse prioriteetide hulka³, nõukogu järeldused tollivaldkonna riskijuhtimist käsitleva ELi strateegia ja tegevuskava rakendamise eduaruande kohta⁴, nõukogu järeldused ELi tolliliidu arendamise ja juhtimise kohta⁵, nõukogu järeldused tolli rahastamise kohta⁶, nõukogu järeldused tõhustatud tollialase teabevahetuse kohta kolmandate riikidega⁷ ning nõukogu järeldused, milles käsitletakse edasisi samme teabevahetuse parandamiseks ja ELi infosüsteemide koostalitlusvõime tagamiseks⁸;

TULETADES MEELDE, et endiselt on asjakohased ja olulised prioriteedid ja ülesanded, mis on sätestatud tubakatoodete ebaseaduslikku kaubandust käsitlevates strateegilistes ja muudes dokumentides, nagu tubakatoodete ebaseadusliku kaubanduse vastase võitluse hoogustamise ELi 2013. aasta strateegia⁹ ja selle tegevuskava¹⁰ ning nõukogu järeldused sigarettide salakaubanduse ja tubakatoodete ebaseadusliku kaubanduse muude vormide vastase võitluse hoogustamise kohta ELis¹¹;

TULETADES MEELDE Euroopa Parlamendi 9. märtsi 201. aasta resolutsiooni;

RÕHUTADES tollivaldkonna riskijuhtimise tugevdamise tähtsust riskide ohjamise, tarneahela turvalisuse tugevdamise ja kaubanduse lihtsustamise kaudu, ning tuletades meelde impordikontrollisüsteemi (ICS) kui olulist algatust reaalsajas toimuvate riskianalüüside tugevdamiseks, ning toetades paremat koostööd tolli- ja muude asutuste vahel;

-
- ² 9798/15
³ 9450/17
⁴ 14894/16
⁵ 7585/1/17 REV 1
⁶ 7586/17
⁷ 14220/6/16
⁸ 10151/17
⁹ 11014/13 + COR 1
¹⁰ 11014/13 + ADD1
¹¹ 16644/13

MÄRKIDES, et nõukogu riskijuhtimist käsitlevates järeldustes rõhutati, et „tuleks edendada tulemuslikku ja tõhusat kontrolli ning riski vähendamise meetmeid, arendades veelgi asutustevahelist koostööd ja parandades riskialase teabe kättesaadavust ja jagamist“;

RÕHUTADES tolliasutuste rolli juhtiva asutusena kaupade piiriülese liikumise kontrollimisel, eelkõige sellise kauba kontrollimisel, mida kasutatakse peamiste sisenditena sigarettide puhul (seadmed, atsetaattakud/filtrid, sigaretipaber, töötlemata tubakas) ja tubakatoodete puhul (sigaretid, lõigatud tubakas, lahtine tubakas, vesipiibutubakas, e-sigarettide nikotiinisaldusega vedelikud, suitsuvabad tubakatooted);

RÕHUTADES, kui oluline on tõhus mitmepoolne, multidistsiplinaarne ja rahvusvaheline koostöö asjaomaste asutuste vahel nii riiklikul kui ka ELi tasandil, aga ka kolmandate riikide ja teiste asjaomaste osalejatega, et võidelda ebaseadusliku tubakatoodete kaubanduse vastu ELis;

LEIDES, et tuleks tagada sidusus ebaseadusliku tubakatoodete kaubanduse vastase võitluse meetmete ning aastate 2018–2021 ELi poliitikatsükli aktsiisipettuste alase kuritegevusevastase võitluse prioriteedi vahel ning et tuleks nõuetekohaselt võtta arvesse eelmistest järeldustest ja meetmetest omandatud kogemusi;

TUNNISTADES vajadust tagada tulemuslik uurimine, süüdistuste esitamine ja karistuste määramine seoses ebaseadusliku tubakatoodete kaubandusega seotud rikkumistega, sealhulgas kriminaaltulu arestimise ja konfiskeerimise ning nimetatud vahendite ELi majandusse sattumise tõkestamise kaudu;

MÄRKIDES vajalike tarneahelate kontrollimeetmete, näiteks tubakatoodete direktiivis ning Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni juurde kuuluvas tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamise protokollis (FCTC protokoll) sätestatud kontrollimeetmete rakendamise ja nende rahvusvahelise rakendamise tugevdamiseks tehtavate jõupingutuste tähtsust;

RÕHUTADES suurenevat vajadust võidelda kaubamärgita (nn odavate valgete) sigarettide nähtusega ning jõuda peamiste päritolu- ja transiidiriikideni väljaspool ELi, et suurendada jälitusteabe jagamist ja koostööd;

MÄRKIDES, et on vaja tõhustada mitut asutust hõlmavat lähenemisviisi ning jagada analüütilist teavet ELi õiguskaitseasutuste ja ELi organite vahel (sealhulgas OLAF ning Euroopa Komisjoni

maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat (DG TAXUD), Europol ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex));

MÄRKIDES, et on vaja vähendada ebaseadusliku tegevuse stiimuleid ja tubakatoodete ebaseadusliku kaubanduse ühiskondlikku aktsepteeritavust;

KUTSUB LIIKMESRIIKE JA KOMISJONI ÜLES, igaüht oma pädevuse raames:

- parandama operatiivsuutlikkust riiklikul ja Euroopa tasandil, et tuvastada ja uurida ebaseaduslikku tubakatoodete kaubandust, sealhulgas
 - parandades riskijuhtimist, nagu on märgitud nõukogu järeldestes tarneahela turvalisuse ja tolli riskijuhtimise tugevdamise kohta;
 - parandades täiustatud analüütilistele IT-lahendustele tuginevate andmete ja teabe kogumist ning luues koostalitlusvõimalusi ebaseadusliku tubakatoodete kaubandusega võitlemiseks;
- võttes vajalikke meetmeid, et parandada koostööd ja tugevdada mitut asutust hõlmavat lähenemisviisi liikmesriikide, ELi ja rahvusvahelise tasandi vahel ning ELi ja rahvusvaheliste sidusrühmade seas, jagades teavet, andes juurdepääsu ja kasutades selliseid olemasolevaid platvorme ja sidekanalid nagu OLAFi pettustevastane infosüsteem (AFIS), DG TAXUDi tolliasutuste elektrooniline riskijuhtimise süsteem, Europoli turvaline teabevahetusvõrk SIENA, Maailma Tolliorganisatsiooni andmebaas CEN (Customs Enforcement Network) ning Frontexi Euroopa piiride valvamise süsteem EUROSUR, mis vastavad konkreetsetele andmekaitsevenõuetele ja austavad eri pädevusi;
- võtma vajalikke meetmeid, et vähendada ebaseaduslike tubakatoodete tarbimise ja ebaseadusliku tubakatoodete kaubanduse sotsiaalset vastuvõetavust;
- uurima lahendusi, mille tulemuseks on tubakatoodete tootmise peamiste sisendmaterjalide (nt masinad või tubakatööstuses kasutatava lõigatud toortubakas, filtrid ja paberid) ning uute tubakatoodete (nt e-sigaretid ja suitsuvabad tubakatooted) süstemaatilisem järelevalve;

KUTSUB LIIKMESRIIKE ÜLES:

- kaaluma FCTC protokolliga ratifitseerimist ja rakendamist;

- laiendama rahvusvahelist koostööd, kasutades Frontexi ja Europolit olemasolevaid vahendeid koos teiste teabevahetussüsteemide ja andmebaasidega, dubleerimata olemasolevaid ja hästitoimivaid teabevahetussüsteeme;
- parandama rahvusvahelist koostööd, sealhulgas siis, kui see on seotud uurimis- ja õiguskaitseasutustega, et võimaldada tõhusat võitlust ebaseadusliku tubakatoodete kaubanduse vastu, moodustades näiteks Napoli II konventsioonile põhinevaid ühiseid uurimis- või analüüsimeeskondi;
- tagama, et uurimised on põhjalikud, hõlmavad kuritegelikku päritolu rahavooge ja ebaseaduslike varade sissenõudmist;

KUTSUB KOMISJONI ÜLES:

- propageerima FCTC protokollis kolmandates riikides (eelkõige peamistes päritolu- ja transiidiriikides) ning intensiivistama jõupingutusi, et koostöös kõnealuste kolmandate riikidega ennetada tubakatoodetega ebaseaduslikku kauplemist, sealhulgas seoses maksualaste teguritega, mis soodustavad tubakatoodetega ebaseaduslikku kauplemist;
- esitama dokumendi, milles analüüsitakse FCTC protokollis konkreetseid sätteid ja käsitletakse nende rakendamist ELi ja riiklikul tasandil;
- määrama kindlaks jälgimise ja päritolu kindlakstegemise süsteemi tehnilised standardid kooskõlas tubakatoodete direktiiviga, mis ei tohi tekitada ebaproportsionaalset koormust ettevõtjatele, eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele;
- esitama kiiremas korras tegevuskava, milles esitatakse uued meetmed kaubamärgita sigarettide probleemiga tegelemiseks;
- laiendama OLAFi kontaktametnike võrgustikku ebaseaduslike tubakatoodete päritolu- ja transiidiriikidesse ning kasutama Europolit kontaktametnike võrgustikku;
- vaatama läbi statistilised vajadused ja aruandlusvormide väljad ning viima läbi kogutud andmete regulaarseid analüüse ning andma liikmesriikide asutustele strateegilisi ja operatiivseid ülevaateid tubakatoodete ebaseadusliku kaubanduse kohta, tehes seda tihedas koostöös liikmesriikide, Europolit, Frontexi, OLAFi ja teiste sidusrühmadega.